

Medlemsinformation nr 93

December 2015

Innehåll:

- *Hej alla glada SSL-medlemmar – Redaktörens sida*
- *Information från ordförande, Karin Svensson*
- *Minnesanteckningar från nätverkets konferens i Göteborg, Kristoffer Ericsson*
- *Hjärntumördagar på Ågrenska, Karin Lönn*
- *HOPE-information, Agneta Grunditz och Klas Brunnander*
- *Helge-priset, Cristina Eklund*
- *"En droppe droppad i livets älv", Tage Danielsson dikt*
- *God Jul och Gott Nytt År! Agneta Lindh Wennefjord*

OBS! Nästa "Stoppdatum" är den 26 februari 2016

Besök vår hemsida: www.sjukhuslararforeningen.se

Redaktörens sida!

Ännu en hösttermin går mot sitt slut, och det återstår bara några få arbetsdagar innan vår julledighet börjar. Så rasande fort den här terminen – och hela året – har gått, och så mycket vi har fått vara med om! När jag tittar i backspegeln har det varit ett händelserikt år både i vår lilla "sfär" i sjukhuslärarkåren, och framförallt ute i stora världen. Nu tänker jag inrikta min redaktörssida på **oss**, och på vårt viktiga uppdrag som sjukhuslärare, och vad vår insats på sjukhusskolorna ute i landet betyder för de sjuka barnen. Att kunna upprätthålla skolgången trots svår sjukdom är *A och O* för de flesta av våra elever, och det ser jag och mina kollegor så gott som dagliga bevis för hur betydelsefullt det är för denna elevgrupp. Att inte halka efter allt för mycket, att få göra samma saker som sina kompisar i klassen trots att man är på annat håll, att få känna gemenskap och delaktighet med sina kamrater genom tät kontakt med dem och lärarna på hemskolan, att få vara en del av deras vardag trots att man är på sjukhus... Det är så viktigt! Och det är här vår kompetens och vår roll som sjukhuslärare spelar in, då vi kan se oss som ambassadörer och språkrör utåt för våra elever, genom att hjälpa till med att föra deras talan då de inte alltid har kraft och mod nog att göra det själva. Så sträck på er och var stolta över det viktiga arbete ni utför varje dag! Utan er skulle inte så många elever klara av att gå kvar i sin klass samt hålla i sitt skolarbete och nå målen. Vägen dit kan tyckas krokig och lång när man är mitt uppe i en tuff behandling, men den lycka vi ser i elevernas ögon då de kommer tillbaka till sjukhuset för kontroll, och samtidigt besöker oss på skolan igen, sprider så mycket glädje till oss lärare och gör att vårt arbete känns extra viktigt. Varje minut vi ägnar åt våra elever samt ger dem de rätta redskapen, ger förhoppningsvis ett positivt resultat i slutändan. Tänk alltid så, även om det inte går lika bra för alla. Det vet vi om, och det måste vi lära oss att förhålla oss till.

På ordförande Karin Svenssons sida kan ni läsa mer om vad som är på gång inom vår kår, och vad vårt arbete i styrelsen har gett för resultat under det här året. Jag vill passa på att återigen tacka vår tidigare ordförande Karin Karlsson för hennes idoga arbete för vår förening, och med alla betydelsefulla kontakter hon har tagit, och som möjliggjort de framsteg vi nu har nått. Det känns helt fantastiskt bra! Läs mer på kommande sidor i detta SSL-blad.

Nu avslutar jag med att önska er alla en vilsam och avkopplande jul- och nyårshelg! Samla på er nya krafter, så ses och hörs vi på det nya året igen. Och kom ihåg att sprida till era kollegor som ännu inte är med i SSL, att det är aldrig för sent att bli medlem! För tillsammans blir vi en ännu starkare kår, och tillsammans kan driva våra specifika sjukhuslärafrågor.

"A life without education is
like an ocean without water"

Salma 15 år, Somalia

Jag önskar jag dig en trevlig lässtund och en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Agneta Lindh Wennefjord, redaktör, SSL-bladet

E-post: agneta.lindh.wennefjord@uppsala.se

Nu lackar det mot jul...

December kan vara en tid fylld av krav och förväntningar, både i våra arbeten och privat. Här i Umeå har vi avslutat den traditionella julpysselkvällen för personal och deras barn – en tillställning som lekterapin anordnat i många år och som är oerhört välbesökt och uppskattad av de ca 150 personerna som, under några hektiska timmar, pysslar, målar, umgås och fikar. Självklart pysslar vi vidare med våra elever och deras familjer fram till jul.

Mitt i förberedelserna av pysslandet kom det då, mailet från Skolverket om att man fått uppdraget att skriva *Allmänna råd* för den särskilda undervisningen på sjukhus, eller institution knuten till sjukhus. Jag gissar att vi var många som hoppade högt av glädje över detta! I Propositionen (2014/15:43) som skrivits under av Stefan Löfven och Gustav Fridolin så nämns SSL och att vi länge efterlyst "Allmänna råd"! Vi sträcker på oss i styrelsen, och ser att de insatser som vi gjort faktiskt har gett resultat. Det känns så roligt att sjukhuslärare runtom i riket kommer att få möjlighet att dela med sig av sina kunskaper, och det kommer att bli ett spännande arbete för vår sjukhuslärarkår. Jag tror att Skolverket inte har en aning om hur olika det ser ut i landet! Ett av de uppdrag jag tänker att vi måste ta är att ge bilder av hur olika sjukhusundervisning kan bedrivas, och att det är förutsättningarna som styr vår verksamhet. Utifrån detta hoppas jag att vårt uppdrag som sjukhuslärare och innehållet i våra verksamheter kan tydliggöras och måhända vidgas. Ett av målen är också att bringa reda i de oklarheter som finns runt begreppet "särskild undervisning", och vad det innebär att vi inte är en del av det obligatoriska skolväsendet. Från styrelsens sida har jag och Niklas Johansson fått inbjudan att träffa Skolverket och jag har i ett mail frågat er medlemmar om någon av er blivit inviterad och fått till svar att några blivit det. Vi i styrelsen ska försöka slå våra kloka huvuden ihop och fundera över hur vi bäst ska samla in synpunkter från så många som möjligt. Vi kommer givetvis att ta med oss allt som sades vid våra "Cafésamtal" i Halmstad. Vill du dela med dig av synpunkter som du tycker är viktiga så är du välkommen att maila dem till mig. Vi måste också tänkta strategiskt utifrån tidsperspektivet – vi är inbjudna till Skolverket i februari och så en andra träff i mars. Vi har fått löfte från SPSM att skicka två representanter från styrelsen till SPSM:s årliga ledarträff som är i början av februari och där Skolverket kommer att berätta om arbetet med *Allmänna råden* ska vara klara redan i augusti 2016.

Tack vare Karin Karlssons fortsatta stora engagemang så kan ni läsa mera om utredning och Skolverkets uppdrag om ni följer länken här nedan:

<http://www.regeringen.se/contentassets/e3d15efb997a42f7aadc4ae295e9b50b/utbildning-for-elever-i-samhallsvard-och-pa-sjukhus-20141543>

Karin Karlsson har även läst och redigerat ner texten något, ni hittar den på nästa sida i SSL-bladet!

Den 1 juli 2015 trädde en ny lagtext som rör vår verksamhet i kraft:

Kapitel 24 i Skollagen

Särskild undervisning

17 § För sådana elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som på grund av sjukdom eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete och som vårdas på sjukhus eller en institution som är knuten till ett sjukhus ska särskild undervisning anordnas på sjukhuset eller institutionen, om det inte är obehövligt för elevens inhämtande av kunskaper. Sådan undervisning ska så långt det är möjligt motsvara den undervisning som eleven inte kan delta i. Endast den som har legitimation som lärare får bedriva sådan undervisning som avses i första stycket. *Lag (2015:176).*

Vi ser att begreppen ***längre tid*** försvunnit, samt att lärare på sjukhusskola/institution knuten till sjukhus ska ha ***lärarlegitimation***. En bättre respons på vårt arbete kan man väl inte få??

När det gäller frågan om ***hel kostnadskompensation*** för våra tjänster som vi också försökt driva, så har vi fått förstå att om staten betalar alla omkostnader så kan vi inte vara kommunalt anställda... Jaja, man kan inte få allt. Åtminstone inte på en gång!

Nu önskar jag er alla en härlig ledighet, en fröjdefull jul och vi ses på det nya, goda året!

Tack för i år!

*God Jul och Gott Nytt år
från oss alla i styrelsen!*

genom ordförande *Karín*

Karín Svensson

Ordförande i SSL och

Sjukhuslärare i Umeå

E-post: karin.svensson@umea.se

Minnesanteckningar för möte med Nätverket för sjukhuslärare vid Sveriges barnonkologcentra, Göteborg den 22-23 oktober 2015

Den 22-23 oktober träffades sjukhuslärare från Sveriges sex barnonkologcentra. Träffen arrangerades denna gång av sjukhuslärarna från Göteborg och deltagarna var från Umeå, Uppsala, Stockholm, Linköping och Lund. Programmet var bestämt på förhand utifrån det pedagogiska uppdraget att undervisa och arbeta kring elever med cancer, vilket självklart många gånger kan appliceras på sjukhusundervisning i stort.

Torsdagen började med, förutom praktiska detaljer inför mötesdagarna, att vi gick igenom förändringar som skett på respektive sjukhuskola sedan föregående möte i mars. En återkommande punkt i detta är lokalfrågan som ser så olika ut, och som vi alla sjukhuslärare måste se till att höras och synas kring, framför allt vid nybyggnation och flytt. Det är en mycket viktig fråga eftersom det i hög grad kan påverka förutsättningarna för undervisning under lång tid och därmed påverka många av våra elevers skolgång.

En annan sak som kom upp är att det i Linköping finns utvecklat samarbete med sjukhuslärarna på BUP kring kollegialt lärande, vilket upplevs som mycket positivt. Frågan har väckts om att ha en liknande grupp med professioner inom paramedicin. Hur ser detta ut för er övriga i landet? Det skiljer sig en del för oss inom nätverket, men vi ser positivt på goda utvecklande samarbeten med både sjukhuslärare och vårdpersonal.

Förmiddagen fortsatte därefter med en diskussion kring information till hemskolor. Hur pass långt sträcker sig vårt uppdrag och bör vi ha information på hemskolan kring elever som vi inte träffar eller träffar väldigt lite? När många hemskolor dessutom ligger många mil bort, så tas det mycket från undervisningstid för detta och eftersom vi har begränsade resurser måste vi se över vad som ingår i vårt uppdrag och vad som ska prioriteras. Detta är framför allt viktigt under de perioder när det är högre arbetsbelastning.

Det hanns även med att diskutera fler punkter till *Verktygslådan*, vilken påbörjades vid förra träffen. En viktig punkt som kom upp är att vi bör klargöra för hemskolan att det är viktigt att tänka på vilka signaler de sänder till en svårt sjuk elev. Vi måste ge eleven en allmän framtidstro och då också en framtidstro kring skolan.

Under eftermiddagen diskuterades nyanländas lärande och hur sjukhuskolorna påverkas av nuvarande flyktingsituation. Vi upplever olika mycket kring hur många elever det är inom barnonkologin som har svenska som andraspråk och hur pass långt de är i sin svenska språkutveckling. Vissa skolor har fler elever med detta behov och andra har mindre, men det upplevs totalt sett som en ökning de senaste åren. Det finns ett allmänt utbildningsbehov inom området så att vi kan utföra en tillfredställande undervisning även för dessa elever. Kompetensen är olika omfattande på de olika sjukhuskolorna och eftersom vi har begränsade resurser känner vissa av oss att det är ett prioriterat område att fortbilda sig inom och få stöd i.

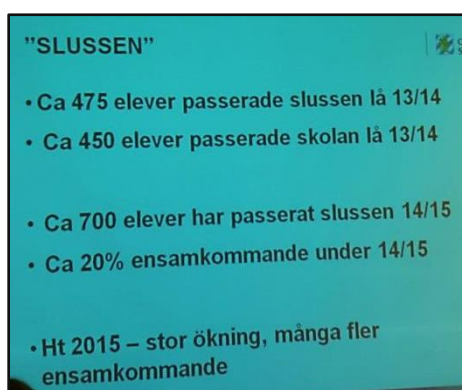
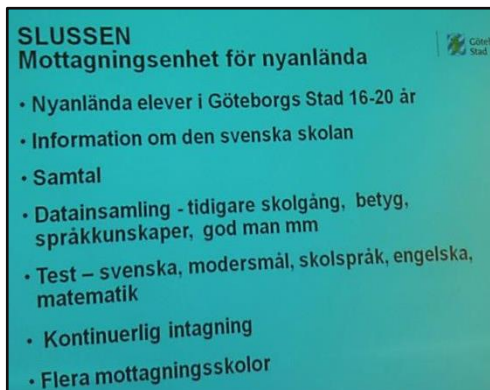

Göteborgs
Stad

Hur gör sjukhusskolorna när vi är i behov av tolk? Tillåter och uppmuntrar vår egen kommunala organisation oss att beställa tolkar, eller passar vi på att använda oss av tolkarna som vården beställer? Här är det också olika inom gruppen, men över lag upplevs det som svårt att beställa tolk inom den egna organisationen och man försöker att vara med vid tolksamtal beställda av vården. Göteborg har i tidigare fall fått använda sig av modersmåls lärare i något fall där eleven varit långvarigt inlagd, vilket vi anser vara ett bra exempel på att kunna tillgodose våra elevers olika behov.

Under våren kommer ett nytt kartläggningsmaterial från Skolverket. Detta kan säkert också vara ett stöd i undervisning av nyanlända i våra verksamheter. I övrigt diskuterades det även en del tips på appar och länkar till webbaserat material inom svenska som andraspråk.

Fredagen började med en tur till Språkintrödn i Göteborg, vilket är skola på gymnasienivå för nyanlända elever 16-20 år. Vi fick en presentation av verksamheten och deras rutiner i arbetet kring nyanlända och deras lärande. Det var intressant och givande och vi fick än mer upp ögonen för att vi överlag måste få fortbildning inom området för att kunna ge en god undervisning för denna elevgrupp. Det är också viktigt att vara medveten om påverkan av alla sociala, psykiska och medicinska faktorer och hur dessa kan samverka.

Under eftermiddagen fick vi besöka Dysleximässan med utställare och olika föreläsningar. Bland annat var det föreläsningar om vad vi ska tänka på kring engelska och dyslexi, digitala hjälpmedel och särskilda metoder kring läsinläring. Hjälpmedlen här är väldigt ofta bra även för de utan läs- och skrivsvårigheter. Många elever påverkade av behandlingar och medicinering är trötta och har lättare för att bli hjärntrötta, och då är många av dessa hjälpmedel till stor nytta. Det är viktigt som sjukhuslärare att ha kunskap om olika hjälpmedel för att kunna hjälpa eleverna på bästa sätt.

Nästa träff kommer att vara i februari 2016 i Stockholm och delvis tillsammans med konsultsjuksköterskorna inom barnonkologin vid de sex centren, vilket vi ser fram emot för att utöka samarbetet på en nationell nivå.

Kristoffer Ericsson

Sjukhuslärare vid SUS, Lund

E-post: kristoffer.ericsson@lund.se

Hjärntumördagar för barn från 13 år på Ågrenska i Göteborg, den 20-21 oktober 2015

Vilka dagar jag fick vara med om ...

Jag har arbetat som sjukhuslärare på SOMA i Västerås i många år nu. Tankar på att åka till konferensdagar på Ågrenska har väl passerat genom huvudet vid några tillfällen. Men nu blev det äntligen av...

Efter lunch på måndagen startade min tågresan från centralen i Västerås. Som lärare kan man ju njuta av sådana basala ting som att i denna resa ingick sittplats på tåget... Hotell var ordnat i Göteborg, och där inkvarterade jag mig för natten.

På tisdagsmorgonen kom en minibuss och hämtade mig utanför hotellet, och körde ut till den vackert belägna konferensanläggningen Ågrenska på Lilla Amundön utanför Göteborg. Vi var en blandad mix av olika yrkeskategorier på kursen, samt fem stycken föräldrapar med barn som har haft hjärntumör. Under tiden som föräldrarna och vi andra var på vår kurs så hade deras barn en parallell kurs som riktade sig till dem. Föräldrarna med barn bodde på Ågrenska medan vi andra bodde i Göteborg.

Ett gediget program väntade oss kursdeltagare, och som tur är så gör Ågrenska så att efter varje kurs sammanställer man allt material från föredragshållarna, och som därefter skickas hem till deltagarna. Jag upplever att man i programmet på ett bra sätt har vävt ihop medicinsk information med de psykosociala delarna när det gäller hjärntumör.

Under tisdagen träffade vi bl.a. Per-Erik Sandström, barnonkolog, Norrlands universitetssjukhus som gav oss en utförlig medicinsk genomgång av hjärntumörer hos barn. Maria Elving Berlin, barnendokrinolog, Barn och ungdomsmedicinska kliniken, Universitetssjukhuset, Lund berättade om de endokrina komplikationerna som kan uppstå vid en hjärntumör. Ingrid Tonning-Olsson, neuropsykolog även hon från Lund, tog upp friskfaktorer och riskfaktorer/inlärningssvårigheter till följd av hjärntumör. Vi var flera som bodde på samma hotell så på kvällen fanns goda möjligheter att umgås. Nu

hade jag bestämt träff med en systerson som studerar i Göteborg så kvällen var mosters och hans.

Onsdag dag två; Sofi Lindqvist fick oss alla att lyssna engagerat på hennes berättelse om sin livssituation och påverkan av hjärntumör i barndomen.

Wern Palmius från SPSM som också var en av onsdagens föredragshållare klargjorde mycket när det gäller skolans stöd, och stödet till skolan.

Detta är ett axplock av vad programmet innehöll. Mer kan ni läsa på Ågrenskas hemsida www.agrenska.se/

Där kan ni också hitta värdefulla dokumentationer om olika sjukdomar. Dokumentationer som är bearbetade och sammanställda vid familje och vuxenvistelser på Ågrenska.

Nöjd kursdeltagare,

Karin Lönn

Sjukhuslärare SOMA Västerås

E-post: karin.lonn@vasteras.se

2016 års Hjärntumördagar infaller på följande dagar;

15-16 mars	<u>Hjärntumör, barn under 13 år- Barncancerfonden</u>
25-26 oktober	Hjärntumör barn från 13 år - Barncancerfonden

Information från Hospital Organization of Pedagogues in Europe, HOPE

Terminsslutet närmar sig och snart är julen här. Våren kommer med hopp om värme och nytt liv, och i maj månad är det tid för den 10:e HOPE kongressen, denna gång i Wien, Österrike. Besök gärna arrangörernas webbsida kontinuerligt och håll dig uppdaterad med program m.m. <http://hope2016vienna.eu/en>

När man blickar tillbaka i tiden vet vi att folkvandringar har förekommit. Nytt för oss nu är att vi möter barn med flerspråkighet och med flyktingproblematik i stor omfattning. HOPE kongressens tema **Migration, Multilingualism and Medical Needs – Pedagogics for the 21st Century** kan ge dig mycket bra kompetens för sjukhusskolans fortsatta verksamhet och utveckling.

Sjukhusundervisning är betydelsefull för varje enskild elev. Besök gärna länkarna nedan från Australien, USA presenterade på Youtube:

Hospital Schools in NSW

www.youtube.com/watch?v=xlkWP8hVfwA&index=3&list=PLk-3GekxQ_6omV9B_V6QRFhp4xpixMJsi

First Day at Hospital School: Alistair

https://www.youtube.com/watch?v=OkOH8v1LD_E&index=2&list=PLk-3GekxQ_6omV9B_V6QRFhp4xpixMJsi

HOSPITAL TEACHER

<https://www.youtube.com/watch?v=qtLuNIH9Rto>

Maila till Klas, Jane eller mig om du har en idé hur sjukhusskolan kan presentera sig på Youtube eller hur HOPE Sverige kan bli mer synlig.

Nu avslutar jag mitt uppdrag som CM, landrepresentant för Sverige och överlämnar uppdraget

till Jane Oxalaryd, sjukhuslärare, Astrid Lindgrens Sjukhus, Solna. Janes email är jane.oxalaryd@solna.se mobil 070-742 14 28.

Jag önskar er alla god fortsättning med er verksamhet och sjukhusskolans utveckling!

God Jul och Gott Nytt År!

Agneta Grunditz, C. M. of HOPE & **Klas Brunnander**, Deputy C.M. of HOPE

Mail: agneta@grunditz.se

Klas.Brunnander@regionostergotland.se

www.hospitalteachers.eu/who/committee-members

Helge-priset!

Den 22 juni, på Helges födelsedag, ringde telefonen och jag fick meddelandet att jag hade fått Helgepriset. Jag blev så himla glad! Helgepriset är ett nyinstiftat stipendium för lärare som delas ut i fyra olika kategorier en gång per år, med start nu i år 2015. Anledningen till att just jag fick priset handlar om att jag har fått uppdraget av Barncancerfonden att revidera "Metodhandboken- pedagogiskt stöd för elever med förvärvad hjärnskada". Priset som består av 125 000 kr medför att jag bland annat får möjlighet att få arbetstid till att arbeta med detta.

Den 27 oktober delades priset ut på Skolforum i Stockholm. Det blev en mycket festlig dag! Priset delades ut på "Blå scenen", och det kändes så roligt att flera av mina arbetskamrater och chefer fanns med i publiken. Efter utdelningen blev det Champagne och en god lunch tillsammans med övriga pristagare, fackliga representanter och Helgestiftelsens styrelse.

**Cristina Eklund och Chris Heister,
Landshövding i Stockholm**

**Anton Fagergren, Cristina Eklund, Lena
Winquist och Annika Nilsson**

Det var 120 sökande till priset, och de fackliga representanterna valde ut tre personer var till de fyra kategorierna. Därefter fick Helgestiftelsens styrelse välja en av dessa tre i varje kategori. Det känns fantastiskt att ha blivit utvald, och att denna elevgrupp med förvärvad hjärnskada blir synlig genom den uppmärksamhet boken får.

Nu är det dags att söka Helgestipendiet för 2016! Har du något på gång, kontrollera kriterierna och sök!

http://haxsonj.se/www/?page_id=152

<https://www.lararforbundet.se/artiklar/helgepriset-stipendier-for-pedagogiskt-utvecklingsarbete>

Cristina Eklund

Folke Bernadotte regionhabilitering

E-post: Cristina.Eklund2@uppsala.se

En droppe droppad i livets älv

*En droppe droppad i livets älv
Har ingen kraft att flyta själv
Det ställs ett krav på varenda droppe
Hjälp till att hålla de andra oppe.*

*Hör du sorgset kvidande
Se här din svåra roll
Att inse världens lidande
Med glädjen i behåll.*

Tage Danielsson

Den första delen av denna fina dikt av Tage Danielsson brukar alltid vår konsultsjuksköterska här i Uppsala, Eva Turup, läsa som avslutning då vi har haft möte med kollegiet ute på våra elevers hemskolor. (Red. kommentar).

En riktigt
GOD JUL
och ett
GOTT NYTT ÅR 2015
önskar jag Er Alla!

Pepparkaksmodell av Uppsala Domkyrka

Agneta Lindh Wennefjord
redaktör för SSL-bladet

agneta.lindh.wennefjord@uppsala.se